

وزارت جهاد کشاورزی

سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی

مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی سیستان

بخش تحقیقات علوم دامی

-
- عنوان پروژه: پایش و ثبت جمعیت مرغ خزرک
 - شماره مصوب پروژه: ۱۲۴-۶۶-۱۳-۰۷۴-۹۶۰۱۰-۹۶۰۴۴۷
 - نام و نام خانوادگی مجری مسئول: شعله قربانی
 - نام و نام خانوادگی مجری/مجریان: مرتضی کیخسابر
 - نام و نام خانوادگی همکاران: شعله قربانی، حسن صادقی پناه، سعید اسماعیل خانیان، نادر اسدزاده، محمدحسین بنا بازی
 - محل اجرا: منطقه سیستان
 - تاریخ شروع: مهر ۱۳۹۶
 - مدت اجرا: ۱/۵ سال
 - ناشر: مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی سیستان
 - شمارگان (تیراژ):
 - تاریخ انتشار

- این اثر در مورخ ۹۹/۴/۲۸ با شماره ۵۷۸۷۱ در مرکز اطلاعات و مدارک

علمی کشاورزی به ثبت رسیده است.

- حق چاپ محفوظ است. نقل مطالب، تصاویر، جداول، منحنی ها و نمودارها با ذکر مأخذ بلامانع است.

چکیده

یکی از اقدامات مهم هر کشور در راستای شناسایی و حفظ سرمایه های ملی، پایش، شناسایی و ثبت جمعیت ها و نژادهای بومی دام و طیور میباشد. لذا در این پژوهش با هدف شناسایی و حفظ ذخایر ژنتیکی و نیز احیاء نژادهای بومی در معرض انقراض موجود در کشور، ثبت و پایش جمعیت مرغ بومی خزک مورد اجرا قرار گرفت. با هدف تعیین پراکنش مرغ خزک به مناطق مختلف منطقه سیستان مراجعه و تعداد ۳۵ قطعه پرند که به لحاظ ظاهری ۱۰۰ خالص شناخته می شد، خریداری و بعنوان گله مولد اولیه نگهداری و تخم های آنها با هدف تکثیر، تحت فرآیند جوجه کشی بوسیله دستگاه قرار گرفت. جوجه های حاصل به منظور بررسی صفات ظاهری و تولیدی تا زمان شروع تولید تخم در جایگاه انفرادی و از آن مرحله به بعد با هدف ثبت رکورد صفات تولیدی و تولید مثلی در جایگاه گروهی نگهداری شدند. وزن بدن و سن اولین تولید تخم مرغ به ترتیب $1024/4 \pm 179/5$ گرم و $157/9 \pm 15/46$ روز برآورد گردید. همچنین وزن تخم مرغ و وزن جوجه به ترتیب $46/27 \pm 3/96$ و $32/17 \pm 2/38$ گرم برآورد شد. میانگین وزن مناسب کشتار خروس ها $1203/3 \pm 67/26$ و برای مرغ ها $962/4 \pm 132/7$ گرم با متوسط سن $133/3 \pm 7/6$ روز برای خروس ها و $128/6 \pm 17/5$ روز برای مرغ ها تعیین شد. تولید گله حدودا در بازه زمانی سن ۲۶ تا ۲۷ هفتگی (پنج هفته پس از شروع تولید) به میزان ۵۰ درصد حداکثر تولید رسید. حداکثر تولید تخم مرغ نیز ۳۵/۵ درصد محاسبه گردید. در خصوص پراکنش مرغ نژاد خزک نیز بررسی ها نشان داد که این پرند بصورت پراکنده و محدود در کل منطقه سیستان وجود داشته که عمدتا حاصل توزیع رایگان جوجه این نژاد توسط سازمان جهاد کشاورزی استان بوده است. جثه کوچک، پای کوتاه و بعضا وجود پر در پا و نیز سن بلوغ پایین از ویژگیهای بارز این پرند می باشد. به منظور اقتصادی کردن پرورش این پرند در منطقه نیازاست با هدف افزایش سرعت رشد، اندازه جثه و افزایش تولید تخم مرغ، برنامه اصلاح نژادی مناسب بر روی آنها انجام شود.

کلمات کلیدی: مرغ خزک، صفات تولیدی، پراکنش، ثبت، ذخایر ژنتیکی